

Living the Lotus

Lotus

Buddhism in Everyday Life

New Year's Issue

Thông điệp năm mới

Chúng ta hãy rút kinh nghiệm và sáng tạo

Chủ tịch Hội Rissho Kosei-kai - Nichiko Niwano

Corona là cơ hội để kiểm tra lại những gì con người thực sự cần trân trọng

Xin chúc mừng năm mới.

Năm ngoái, virus corona dạng mới lây lan rộng và gây ra ảnh hưởng to lớn tới cuộc sống hàng ngày. Những người đã mất do lây nhiễm đã lên tới khoảng một triệu sáu trăm ngàn người trên toàn thế giới. Tôi muốn bày tỏ sự thương tiếc từ tận đáy lòng.

Hội chúng ta để tìm biện pháp dự phòng triệt để đã đóng cửa các cơ sở phổ biến tôn giáo mà trước tiên là Đại Thánh Đường, hủy hay tạm hoãn lại các hoạt động.

Ngoài ra, trong cả cuộc sống thường ngày của mỗi cá nhân cũng đòi hỏi phải có sự ứng phó khác với cho tới lúc này trong tất cả mọi tình huống như cách làm việc, giáo dục, nuôi con, chăm sóc người bệnh, làm việc nhà v.v.

Cũng có rất nhiều người bị giam thu nhập đi rất nhiều hay bị dồn vào cảnh thất nghiệp hay phải bỏ nghề. Chính những lúc như thế này, tôi mong ước rằng chúng ta sẽ hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau với tấm lòng đồng cảm với tư cách là tăng già - người bạn tốt.

Tôi nhìn nhận rằng tai họa corona này cũng là một cơ duyên để con người nhìn kỹ lại xem những thứ mà mình phải thật sự trân trọng là những thứ gì.

Trước đây tôi đã từng nói chuyện rằng trong chữ “tỉnh (省)” có hai ý nghĩa là tỉnh lược (bỏ bớt), tỉnh thức (xem lại mình) và tôi nghĩ rằng thông qua

cuộc sống trong tai họa corona, việc tinh lược bớt những thứ gì, tinh thức lại những thứ gì lại một lần nữa đang trở nên nổi cộm.

Nghe nói theo một khảo sát nọ thì khi hỏi thăm mọi người rằng họ có thói quen sinh hoạt hay hành động mà bản thân mình mới bắt đầu thực hiện do ảnh hưởng của việc lây lan virus corona dạng mới hay không thì câu trả lời nhiều nhất là trả lời rằng “Tôi đã bắt đầu muốn trân trọng gia đình” (74%). Mặt khác thì các trường hợp sự bất hòa trong gia đình trở nên nghiêm trọng, hay dẫn tới thứ thường được gọi là “li hôn corona” cũng đang tăng lên.

Căn cứ trên những sự việc như thế này, tôi xin trình bày "Phương châm cho năm 2021" như sau đây.

Năm ngoái do sự lây lan rộng của virus corona dạng mới mà đã có sự thay đổi xảy ra trong lối sống của chúng ta. Số người trái qua thời gian ở trong nhà nhiều lên ví dụ như tự hạn chế việc ra ngoài, làm việc từ xa tại nhà v.v. và người ta phải đặt câu hỏi về tầm quan trọng của gia đình.

Năm nay, hội chúng ta chào đón lễ kỷ niệm tám mươi ba năm sáng lập. Có lẽ là chúng ta sẽ phải tiếp tục cuộc sống tự hạn chế giống như năm ngoái và tôi mong muốn rằng thông qua cuộc sống tín ngưỡng, chúng ta sẽ cùng nhau nỗ lực một cách nghiêm túc và sáng tạo trong việc dưỡng dục thanh niên, thiếu niên và trẻ nhỏ - những người sẽ gánh vác tương lai - như thế nào, tìm cách định hình nhân cách ra sao, sắp xếp chu đáo nhà cửa như thế nào với tư cách là vợ chồng, với tư cách là cha mẹ, với tư cách là bậc làm cha làm mẹ.

“Vợ chồng” ở đây là chỉ những quý vị còn trẻ. “Cha mẹ” là thế hệ trung niên và “bậc làm cha làm mẹ” là những quý vị cao tuổi đã bước sang hàng lão. Việc đó chứa đựng sắc thái ý nghĩa rằng tôi muốn những người của mỗi thế hệ sẽ nỗ lực hết sức mình trong việc bồi dưỡng thành tài các thanh niên, thiếu niên và trẻ nhỏ bằng cách truyền lại kinh nghiệm của mỗi người cho vợ chồng con trai - con gái và tất nhiên là cho con cái hay cháu mình, v.v.

Về “phương châm” này, tôi đã có cơ hội giải thích với các trưởng giáo hội trên toàn quốc tại “Cuộc họp cán bộ cấp cao giáo đoàn” vào tháng 11 năm ngoái. Khi đó, tôi đã trích dẫn sách của thầy Masahiro Yasuoka, người được biết như là cây đa cây đề về tư tưởng phương đông, để nói chuyện theo ý chính như sau đây.

Trong gia đình con cái có sự kính trọng đối với cha mình, ngoài ra đòi hỏi sự kính trọng. Con cái coi mẹ mình là đối tượng của tình yêu thương. Kính trọng nghĩa là kính trọng bản thân mình và kính trọng người khác. Đây là tấm lòng sinh ra đối với những thứ cao hơn, những thứ lớn lao hơn, những thứ vĩ đại hơn, nghĩa là tấm lòng của sự tiến bộ, hoàn thiện bản thân.

Tuy nhiên, thời nay, tình yêu thương của người mẹ được nhấn mạnh còn sự kính trọng của người cha đang mất đi. Bản thân người cha cũng lấy công việc làm trung tâm và không mấy khi muốn đoái hoài đến gia đình. Họ coi gia đình giống như là nơi nghỉ giải lao và thể hiện thái độ sống cầu thả. Nhờ xấu hổ vì điều này mà kỷ luật để kiềm chế bản thân mình sẽ sinh ra. “Kính trọng” và “xấu hổ” là những thứ quan trọng một cách cơ bản với tư cách là con người.

Con cái là những người trong trắng, tươi sáng và khỏe khoắn. Và con cái trên hết là học tập từ thái độ sống của cha mẹ. Khi tiếp xúc với thái độ sống không lành mạnh của cha mẹ, nghĩa là duyên xấu, thì sẽ có ảnh hưởng xấu tới tương lai. Vì thế mà chúng ta phải mang trở lại vai trò của cha mẹ vốn có từ ban đầu.

Và cuối cùng tôi xin giới thiệu câu nói “Người cha muốn được là đối tượng hướng đến của sự kính trọng của con cái. Người mẹ muốn được là bầu không khí thương yêu của con cái. Bởi vì, gia đình là nơi gieo mạ của con cái” để chốt hạ lại.

Việc này là việc mà chúng ta phải luôn luôn để tâm để nỗ lực phấn đấu. Ngay cả trong hội chúng ta cũng có khi do quá đổi nhiệt tình với các hoạt động phổ

未来を担う幼少年・青年達を如何にして育て、人格の形成をはかるか

biển tôn giáo mà không đoái hoài đến gia đình. Kể từ nay trở đi thì tôi mong muốn có một cách thức tồn tại của việc tinh tấn gọi là coi trọng cả việc phổ biến tôn giáo lẫn gia đình.

Cho tới lúc này, tôi đã luôn thừa với mọi người rằng tôi muốn dốc hết sức mình đối với mệnh đề cơ bản là trồng người (dạy dỗ nên người).

Cái gốc lớn nhất của việc đó là giáo dục tại gia đình. Chính vì việc dạy tính kỷ luật, giáo dục con người thấu đáo được thực hiện thông qua việc tề gia (sắp xếp chu đáo gia đình) mà việc giáo dục tại những nơi công cộng như trường học cũng sẽ đầy đủ và theo một ý nghĩa thực sự sẽ góp phần vào việc “trồng người”.

Và để sắp xếp chu đáo gia đình trong thực tế thì tôi đã nói chuyện rằng quan trọng là “cuộc sống lấy bàn thờ thần phật làm trung tâm” và “ba điều thực hành” (Thực hiện chào hỏi buổi sáng trong gia đình. Khi được người khác gọi thì đáp lại rõ ràng “Vâng”. Khi tháo giày dép ra thì xếp lại cho ngay ngắn). Bằng cách học những điều căn bản như thế này, nền tảng của việc giáo dục con người sẽ được hoàn thiện.

Ngoài ra, về mặt thúc đẩy sự bồi dưỡng thành tài thanh thiếu niên tại gia đình, “quan điểm về nhi đồng” với nội dung là cha mẹ sẽ nhìn con cái như thế nào là một vấn đề quan trọng với tư cách là điều mang tính căn bản nhất.

Xưa nay, ở Nhật Bản có văn hóa đón nhận và nuôi dạy con cái như là thứ được thần phật ban cho, một món quà trời ban với lòng kính sợ.

Trước đây, tôi đã được đọc một quyển sách của thầy Toshio Oota, người là hiệu trưởng đầu tiên của trường trung học phổ thông Keiwa Gakuen (thành phố Niigata, tỉnh Niigata). Nghe nói thầy Oota, một người theo thiên chúa giáo, khi còn nhỏ ốm yếu và hay bị bắt nạt. Những lúc như thế, mẹ thầy đã an ủi thầy như thế này.

“Con ấy, thân thể yếu ớt nên tinh thần cũng yếu đuối. Nhưng mà, bây giờ con hãy quan sát đi. Sẽ có một ngày con lớn lên một cách tuyệt vời rồi làm xong xuôi bài tập về nhà của Chúa. Mẹ tin tưởng rằng ngày đó sẽ tới nên mẹ không bi quan chút nào. Lúc yếu đuối thì cứ bị làm cho khóc cũng được”

Thầy Oota đã nhìn nhận lại rằng việc đáp lại sự tin tưởng của người mẹ như thế này là mong ước nhất quán kể từ thời thanh niên trở về sau.

Tôi thấy cảm động trong lòng đối với thái độ sống của người mẹ đã tin tưởng và tôn trọng con mình rằng “Con có sứ mệnh của Chúa”.

Giống như người ta thường nói rằng “Con cái học theo cha mẹ từ phía sau mà lớn lên”, tất cả mọi việc mà cha mẹ làm cả việc tốt lẫn việc xấu đều sẽ ảnh hưởng tới con cái.

Có một giai thoại về một nhà chính trị tên là Tạ An ở Trung Quốc thời xưa. Nghe nói khi vợ ông, một người nhiệt tình trong việc giáo dục, hỏi chuyện rằng “Tại sao ông không định dạy dỗ con cái một tạo nào thế”, Tạ An đã trả lời như thế này. Ông nói rằng “Tôi đang cả ngày dạy dỗ con cái đầy chú. Tôi tưởng mình đang dạy chúng bằng cả thân thể chứ chỉ không dạy bằng miệng hay tay mà thôi”. Việc thể hiện gương mẫu thông qua thái độ sống thường ngày chứ không phải nói ầm lên bằng miệng hay nói là dạy tính kỷ luật rồi đánh bằng tay là điều gọi là căn bản trong giáo dục con cái.

Thêm nữa cũng có giai thoại như thế này. Nghe nói là Yusai Hosokawa, người được biết tới như là một võ tướng thời chiến quốc, những năm cuối đời khi con trai, lúc này đã ở tuổi trung niên, tới thăm thì tiếp xúc với thái độ nghỉ ngơi thư giãn nhưng khi có cháu còn nhỏ tới thăm thì chỉnh lại tư thế cho chỉnh tề rồi mới gặp. Người ta bảo là khi tổng quản hỏi lý do thì ông nói thế này. “Cháu ta từ đây trở đi sẽ trở thành người lớn nên ta cũng phải gặp mặt một cách kính trọng”.

Ngay cả trong nhà tôi, lúc sinh thời, Đức Khai Tổ luôn sống với nhịp điệu giống nhau mỗi ngày từ thời gian cúng dường cho tới thời gian ra khỏi nhà để tới trụ sở chính. Con cái chúng tôi cũng có khi bị muộn không kịp thời gian cúng dường sáng tối nhưng Đức Khai Tổ thì luôn luôn bắt đầu vào thời gian đã định trước. Khi nhìn thấy thái độ sống làm điều đó một cách cực kỳ tự nhiên thì tôi

情感豊かな、思いやりのある人を 育てることが、本当の意味の人づくり

thật lòng nghĩ rằng “Cha thật sự tin tưởng những lời dạy”. Lúc này tôi cảm nhận một cách thống thiết rằng Đức Khai Tổ lúc đó đã dạy dỗ chúng tôi bằng thân thể mình.

Như thế này, dù nói là dạy dỗ con cái nên người nhưng rốt cuộc thì lại là đang đặt câu hỏi về sự tự nhận thức và thái độ sống của bậc làm cha làm mẹ. Tôi thường mong rằng chúng ta cùng nhau thể hiện thái độ sống từ phía sau phù hợp hơn nữa với các thanh niên, thiếu niên và trẻ nhỏ - những người sẽ gánh vác tương lai - trong khi vừa nhìn nhận lại bản thân mình và rút kinh nghiệm.

Nhân tiện, ngày 11 tháng 3 năm nay, chúng ta sẽ hướng tới mười năm kể từ Đại thảm họa động đất Đông Nhật Bản. Những người đang phải lánh nạn ngay cả lúc này vượt hơn bốn trăm ngàn người. Cũng có rất nhiều người không thể trở về quê hương do sự cố điện hạt nhân. Tôi mong rằng chúng ta sẽ tiếp tục dành lòng thương cảm với những người bị thảm họa và thực hiện sự ủng hộ theo hoàn cảnh của mỗi người trong khi vừa luôn đặt câu hỏi rằng điều gì là quan trọng.

Khi xảy ra thảm họa động đất, tôi đã trích dẫn câu nói kinh điển của Trung Quốc là “Nếu là kế hoạch một năm thì nên trồng cây lương thực. Nếu là kế hoạch mười năm thì nên trồng cây gỗ lớn. Nếu là kế hoạch cả đời thì không gì hơn là trồng người” để nói rằng để sáng tạo ra một xã hội khu vực tốt đẹp hơn thì việc tạo ra con người là quan trọng hơn hết thảy.

Nếu không thể nuôi dưỡng ra những người có lòng đồng cảm, những người có tình có lý hay có cảm xúc để hiểu được những điều sâu thẳm bên trong tâm hồn của người khác chứ không chỉ năng lực trí tuệ hay lý tính thì chúng ta sẽ không thể tạo ra con người theo ý nghĩa thật sự và cũng không thể xây dựng một xã hội giàu có về tâm hồn.

Trong những lời của thiền sư Dogen có câu rằng “Dù bản thân mình còn chưa qua được nhưng trước tiên đưa người khác đi qua”. Cho dù vẫn đang là một bản thân đang lầm đường lạc lối hay khổ não nhưng khi nhìn thấy người khác đang gặp rắc rối thì chúng ta đánh thức tấm lòng từ bi gọi là tôi muốn làm điều gì đó cho người đó. Chúng ta dốc hết sức để mọi người cùng nhau được cứu rỗi chứ không phải là hạnh phúc của chỉ riêng bản thân. Chúng ta đã được chỉ dạy rằng